

МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ВМІНЬ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА ОСНОВНОМУ ЕТАПІ В ЗЗСО

У статті досліджено ефективність методу проектів як інноваційного підходу до розвитку монологічного мовлення учнів, зокрема шляхом використання інтерактивних методів і практичних завдань, у тому числі англомовних проектів, які сприяють вдосконаленню мовних здібностей учнів.

Ключові слова: метод проектів, монологічне мовлення, інноваційний підхід, англомовні проекти.

The article investigates the effectiveness of the project method as an innovative approach to the development of students' monologue speech, in particular through the use of interactive methods and practical tasks, including English-language projects that help to improve students' language skills.

Key words: project method, monologue speaking, innovative approach, English-language projects.

Навчання іноземної мови – це процес, спеціально організований для того, щоб допомогти учням набути певного досвіду (іншомовного досвіду, досвіду монологічного мовлення). Для набуття цього досвіду необхідні спеціальні завдання та вправи. Це пов'язано з тим, що різні типи монологічного мовлення вимагають різних навичок.

Монологічне мовлення (ММ) — це коли людина безперервно розмовляє з одним або декількома слухачами або співрозмовниками, а іноді навіть із самим собою.

Монологічна компетенція (МК) – це здатність вести монологічну розмову з урахуванням контексту та комунікативних завдань, які виникають на конкретному етапі навчання мови або в конкретній мовній ситуації. Спікери повинні вміти планувати, реалізовувати та, якщо необхідно, модифікувати свої монологи відповідно до власних комунікативних цілей та комунікативних правил країни чи певної культурної спільноти, в якій мова вивчається [1].

Метод проектів у навчанні — поняття не нове, вперше його запропонував американський психолог В. Кілпатрік у книзі «Метод проектів» у 1918 році. Цей метод базується на ідеях американських філософів Д. Дьюї та Е. Торндайка, які вважають, що освіта – це процес, у якому учні активно набувають і переосмислюють власний навчальний та особистий досвід з метою його поглиблення та вдосконалення [3, 4, 5, 6].

Для успішного застосування проектних методів у навчанні необхідно насамперед визначити конкретні проблеми, які необхідно вирішити за допомогою проектної роботи. Завдання може бути дослідницьким, інформаційним або практичним.

При організації проектної діяльності необхідно враховувати такі вимоги:

- проблеми, які розглядаються в рамках проекту, повинні мати науковий або дослідницький характер і вимагати комплексних знань для вирішення;

- результати проекту повинні мати теоретичне, практичне, етичне та пізнавальне значення;

- важливо організувати частини проектної діяльності для демонстрації отриманих результатів;

- для того, щоб проект був успішним, важливо постійно використовувати методи дослідження та послідовні дії на практиці.

Проектну роботу можна виконувати в класі або вдома. Успішна робота над проектом має бути добре організованою і підготовленою. Учні вчаться працювати самостійно та планувати власні проекти.

У навчанні вибір тем ґрунтується на їх практичному значенні для учнів (люди та їхнє оточення), тому метод проектів може бути використаний як частина навчального матеріалу практично для будь-якої теми. Головне - сформулювати питання, які учні будуть вирішувати в процесі роботи над темами програми.

Монологічне мовлення характеризується певними комунікативними, психологічними та лінгвістичними особливостями, які необхідно враховувати викладачам у процесі навчання цього виду мовленнєвої діяльності [2].

Для того, щоб навчальна діяльність була успішною, важливо ставити чіткі, реалістичні та обмежені в часі цілі. Також необхідно вивчити, які ресурси необхідні для досягнення цих цілей, систематично відстежувати прогрес у досягненні цих цілей і розробляти конкретні плани дій, спрямовані на досягнення результатів.

Готуючись до навчання іноземної мови, важливо, щоб учні ставили перед собою різні типи цілей: навчальні, педагогічні, розвивальні та виховні.

Навчальні цілі пов'язані з практичним вивченням мови і стосуються набуття учнями конкретних мовних навичок.

Педагогічні цілі охоплюють освітній аспект і включають ознайомлення учнів з культурою та історією країни, мову якої вони вивчають. Вони також включають вивчення граматичних особливостей мови (наприклад, вживання артиклів, герундія та апострофа).

Зосередження уваги на проектній діяльності є ефективним способом для вчителів досягти всіх цих цілей. Основним завданням викладання іноземної мови є розвиток практичної комунікативної компетенції, яка в першу чергу виконує навчальні (практичні) цілі.

Підготовка проектів з певної тематики вимагає глибокого дослідження великого обсягу інформації та застосування творчого мислення. Цей процес сприяє досягненню освітніх і розвивальних цілей.

На завершальному етапі презентації проекту учні вчаться виступати перед аудиторією, висловлювати свою думку та відстоювати свою точку зору.

Учні також мають можливість розкрити власний потенціал і здібності, побачити своє життя і навколишній світ з нових точок зору, глибше зрозуміти реалії своєї культури та історії.

У цьому контексті на практиці реалізується ще один важливий аспект особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходу. А саме, учні активно залучаються до процесу навчання. При цьому критерії оцінювання передбачаються та узгоджуються заздалегідь у класі. Це забезпечує прозорість оцінювання і розуміння кожним студентом критеріїв, за якими буде оцінюватися його робота. Оцінюючи презентацію доповідача, учні мають можливість розвивати свою здатність раціонально висловлювати свої думки та реагувати на конструктивну критику. Доповідачі також можуть погоджуватися або не погоджуватися з оцінками однокласників. У таких ситуаціях роль вчителя полягає в тому, щоб бути суддею і наставником, спрямовуючи учнів у конструктивне русло.

Отже, метод проектів є важливим та ефективним інструментом у сучасному навчанні іноземних мов. Результати аналізу літератури та досліджень з використання методу проектів свідчать про важливість цього методу для розвитку мовленнєвих навичок учнів, особливо монологічного мовлення. Він дозволяє учням використовувати свої мовні навички в практичних ситуаціях через активну участь у виконанні проектів. Це сприяє збагаченню словникового запасу, розвитку навичок самостійного пошуку інформації та вдосконаленню комунікативної компетенції.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бейтсон Дж. С. Мистецтво навчання. К. Основи, 2007. 256 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К. Либідь, 1997. 376 с.
3. Донченко Т. К. Формування монологічного мовлення учнів на уроках української мови. Посібник для вчителів і студентів. К.1997. 72 с.
4. Дьюї Дж. Демократія та освіта. К. Основи, 2001. 288 с.
5. Мейо Е. Проектний метод в освіті. К.: К.І.С., 2008. 256 с.
6. Торндайк Е. Принципи навчання. К. Основи, 2003. 256 с.

Науковий керівник кандидатка філологічних наук, доцентка Присяннікова Я.М.